

Sygn. akt II Ca 69/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2014r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący- Sędzia SO Beata Stachowiak

Sędzia SO Anna Kuczyńska

Sędzia SO Dorota Stawicka-Moryc (spr.)

Protokolant: Elżbieta Biała

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2014r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.

przeciwko K. H.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Oleśnicy

z dnia 17 października 2013r.

sygn. akt I C 255/12

oddala apelację.

Sygn. akt II Ca 69/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 17 października 2013 r. Sąd Rejonowy w Oleśnicy zasądził od pozwanej K. H. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. kwotę 9.808,18 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 1 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty (punkt I), dalej idące powództwo oddalił (punkt II) oraz zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.359,04 zł tytułem kosztów procesu (punkt III).

Rozstrzygnięcie powyższe Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

Pozwana K. H. w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej w dniu 01.03.2007 r. zawarła ze stroną powodową (...) Sp. z o.o. umowę o roboty hydrauliczne której przedmiotem było wykonanie robót hydraulicznych związanych z budową budynku mieszkalnego wraz z pasażem usługowym w O. przy ul. (...) - działka nr (...). Zakresem prac zleconych stronie pozwanej objęte było wykonanie wszystkich robót hydraulicznych, C.O. i gazowych, w szczególności instalacji wodno - kanalizacyjnej, wykonanie pionów kanalizacyjnych, wykonanie pionów kominowych i odprowadzenia spalin, instalacji C.O. wraz z montażem pieców gazowych oraz ich uruchomienie, a ponadto wszelkie pozostałe roboty dotyczące instalacji hydraulicznej, C.O. i gazowej. Strona powodowa jako podmiot zamawiający

dostarczyła projekt techniczny instalacji oraz materiały budowlane niezbędne do prowadzenia prac, które zostały wykorzystane przez stronę pozwaną. Zgodnie z § 5 w/w umowy pozwana jako wykonawca oświadczyła, że: posiada konieczne doświadczenie i profesjonalne kwalifikacje niezbędne do prawidłowego wykonania umowy i zobowiązuje się do: prowadzenia robót hydraulicznych zgodnie z umową, przepisami techniczno - budowlanymi, bezpieczeństwa i higieny pracy, obowiązującymi Polskimi Normami oraz zasadami wiedzy technicznej, odpowiedniego zabezpieczenia terenu budowy, utrzymania terenu budowy w stanie wolnym od przeszkód komunikacyjnych oraz usuwania na bieżąco zbędnych materiałów, odpadów i śmieci, w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia robót, ich części bądź urządzeń w toku realizacji - naprawienia ich i doprowadzenia do stanu pierwotnego, uporządkowania terenu budowy po zakończeniu robót i przekazanie go inwestorowi najpóźniej do dnia odbioru końcowego; zatrudnieni przez nią pracownicy posiadają aktualne przeszkolenie w zakresie BHP, odpowiadające rodzajowi wykonywanych prac; odpowiedzialna jest za bezpieczeństwo wszelkich działań na terenie budowy; ponosi odpowiedzialność za wszelkie ryzyko związane ze szkodą lub utratą dóbr fizycznych i uszkodzeniem ciała lub śmiercią podczas i w konsekwencji wykonywania umowy, z wyjątkiem ryzyka nadzwyczajnego określonego jako ryzyko inwestora; jest zobowiązana do zgłoszenia przedmiotu umowy do odbioru końcowego oraz uczestniczenia w tych czynnościach. W odbiorach uczestniczą: zamawiający lub jego przedstawiciel, wykonawca, kierownik budowy, a w razie potrzeby inspektor nadzoru inwestorskiego.

Na mocy umowy sprzedaży zawartej w dniu 28.01.2008r. w Kancelarii Notarialnej w O. przed notariuszem Ł. S. (Rep. A nr (...)) A. P. (1) (obecnie F.) nabyła od „(...)” Sp. z o.o. z/s w S. lokal mieszkalny nr (...) znajdujący się na trzecim piętrze w budynku wielolokalowym nr (...) przy ul. (...) w O. wraz z udziałem wynoszącym (...) części we własności działki, na której budynek jest położony i wspólnych częściach położonego na tej działce budynku. Budynek, w którym znajduje się zakupiony przez A. F. lokal strona powodowa wybudowała w ramach prowadzonej działalności gospodarczej o profilu deweloperskim. Od lipca 2008 r. do 19 grudnia 2008 r. A. F. zgłosiła pięć awarii instalacji, po których została przeprowadzona próba ciśnieniowa instalacji wykazująca nieszczelność jej pomimo kilkakrotnych napraw przeprowadzonych przez firmę pozwanej K. H... Nieszczelność instalacji była powodem zalania mieszkania znajdującego się poniżej mieszkania A. F.. W dniu 22.02.2009r. został przeprowadzony przegląd w/w istniejącej instalacji. Pozwem z dnia 01.06.2009r. A. F. wystąpiła przeciwko S. (...) sp. z o.o. o zapłatę kwoty 10.207,96zł. Postępowanie prowadzone przez Sąd Rejonowy w Oławie pod sygn. I Cupr 131/10 zakończyło się prawomocnym wyrokiem zasądającym od (...) Sp. z .o.o. na rzecz A. F. kwotę 9.808,18zł. W sprawie I Cupr 131/10 przeprowadzono dowód z opinii biegłego sądowego, który stwierdził iż: nie właściwie wykonano instalację pod posadzką w mieszkaniu A. P. (1), wady te wymagające ciągłych napraw nie gwarantowały prawidłowości działania w przyszłości i spowodowały konieczność wymiany i zastosowanie innej techniki montażu niwelującej wszelkie połączenia instalacji w posadzce, pięciokrotne naprawy instalacji nie uszczelniły instalacji. Zapuszczanie płynów uszczelniających nie spełniło swojej roli w instalacji o wielu przeciekach. Działalność taka jest krótkotrwała i po jakimś czasie problem ponownie nastąpiłby. Pismem z dnia 07.12.2011r. powód wezwał pozwaną do dobrowolnej zapłaty kwoty 9.808,18zł z ustawowymi odsetkami od dnia 19.11.2010r. do dnia zapłaty oraz kwoty 4.571,67zł. Powyższe kwoty wynikają z wyroku Sądu Rejonowego w Oławie z dnia 25.10.2011r., sygn. akt I Cupr 131/10 z powództwa A. F. przeciwko (...) Sp. z o.o. (...).

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wywiódła pozwana.

Zaskarżając wyrok Sąd Rejonowy w części tj. w punkcie I oraz III, wniosła o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa według norm przepisanych.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 65 k.c. w związku z art. 353⁽¹⁾ k.c. i w związku z § 4 ust. 1 umowy o roboty hydrauliczne nr (...) z dnia 1 marca 2007 r. poprzez dokonanie błędnej wykładni oświadczeń woli złożonych przez strony i przyjęcie, że wedle postanowień w/w umowy to pozwana zobowiązana była do wyboru oraz dostarczenia materiałów budowlanych niezbędnych dla realizacji przedmiotu umowy, kiedy to wedle jej treści za wybór oraz dostawę tychże materiałów odpowiadał wyłącznie powód. Zarzuciła

również naruszenie art. 376 k.c. oraz art. 474 k.c. w związku z art. 471 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że pozwana dopuściła się nienależytego wykonania umowy o roboty hydrauliczne nr (...), a tym samym odpowiada za szkodę poniesioną przez A. P. (1), w sytuacji, gdy stan faktyczny niniejszej sprawy nie pozwala na przyjęcie takiego wniosku.

Apelująca wskazała również, że doszło do naruszenia przepisów postępowania cywilnego, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędne ustalenie stanu faktycznego w sprawie i wyprowadzenie z materiału dowodowego wniosków z niego niewynikających przez przyjęcie, że awaria instalacji C.O. w lokalu A. P. (1) i wynikająca z niej szkoda powstała wyłącznie na skutek błędów w wykonaniu przez pozwaną przedmiotu umowy, kiedy to materiał dowodowy zebrany w sprawie nie uzasadnia przyjęcia takiego stanowiska. Wskazała również na naruszenie art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez przyjęcie, że powód udowodnił fakt nieprawidłowego wykonania przez pozwaną przedmiotu umowy, a także wysokość poniesionej szkody, kiedy to takich wniosków nie można wyciągnąć z materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie.

Sąd Odwoławczy zważył co następuje:

Apelacja pozwanej nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd II instancji mając nie tylko uprawnienie, ale wręcz obowiązek rozważenia na nowo całego zebranego w sprawie materiału dokonał jego własnej, samodzielnej i swobodnej oceny, w następstwie czego nie znalazł podstaw do zakwestionowania wydanego w sprawie rozstrzygnięcia. Sąd Rejonowy poczynił ustalenia faktyczne, które Sąd Odwoławczy akceptuje i przyjmuje za własne, wydał też orzeczenie, które poparł poprawną argumentacją. Przeprowadził przy tym niewadliwie postępowanie dowodowe, a zebrany materiał, wbrew wywodom skarżącego, poddał ocenie z zachowaniem granic swobodnej oceny dowodów, zgodnie z zasadą wyrażoną w przepisie art. 233 § 1 k.p.c.

Apelująca, podważając w istocie wnioski jakie z ustaleń poczynionych w sprawie na podstawie całego zebranego w niej materiału wyprowadził Sąd I instancji, nie wykazał okoliczności prowadzących do przyjęcia wniosków przeciwnych. Ocena mocy i wiarygodności dowodów, przeprowadzona w pisemnym uzasadnieniu orzeczenia, mogłaby być skutecznie podważona w postępowaniu odwoławczym tylko wówczas, gdyby wykazano, że zawiera ona błędy logiczne, wewnętrzne sprzeczności czy jest niepełna. Uchybień takich nie sposób się jednak dopatrzeć w pisemnych motywach zaskarżonego orzeczenia.

Wbrew zarzutom apelacji, Sąd Rejonowy nie dokonał ustaleń wskazujących na istnienie po stronie pozwanej obowiązku wyboru oraz dostarczenia materiałów budowlanych, lecz przeciwnie - powołując się na treść umowy z dnia 1 marca 2007 r. o roboty hydrauliczne - uznał, że obowiązek w tym zakresie spoczywał na stronie powodowej.

Materiał dowodowy zebrany w sprawie uprawniał do stwierdzenia nieprawidłowości przy wykonaniu prac hydraulicznych w lokalu mieszkalnym nr (...) przy ul. (...) w O.. Okoliczność wyrządzenia szkody i jej wysokość została ustalona w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Oławie pod sygn. akt I Cupr 131/10 i zakończonej prawomocnym wyrokiem uwzględniającym roszczenie odszkodowawcze A. P. (1) względem spółki (...) - 2 z tytułu wadliwego wykonania instalacji hydraulicznej. Istota przedmiotowej sprawy sprowadzała się zatem do oceny zasadności roszczenia regresowego powoda względem pozwanej, której powierzył wykonanie robót hydraulicznych.

W okolicznościach przedmiotowej sprawy, skoro sam fakt wadliwego położenia instalacji hydraulicznej pozostawał bezsporny, to na pozwanej spoczywał ciężar wykazania, że nienależyte wykonanie umowy wynikało z przyczyn przez nią niezawinionych. Rozkład ciężaru dowodu (art. 6 k.c.) oraz relewantny art. 232 k.p.c. nie może być rozumiany w ten sposób, że ciężar dowodu zawsze spoczywa na powodzie. W razie sprostania przez powoda ciężącym na nim obowiązkiem dowodowym, na stronie pozwanej spoczywa ciężar udowodnienia faktów uzasadniających oddalenie powództwa. Granice procesu cywilnego określa bowiem nie tylko strona powodowa poddając pod osąd określone

fakty, z których wywodzi skutki prawne, ale także przeciwnik procesowy, zwalczając zaistnienie tych okoliczności lub przedstawiając zdarzenia niwelujące konsekwencje udowodnionych przez powoda faktów.

W ocenie Sądu Odwoławczego, pozwana tym obowiązkom dowodowym nie sprostała. Zarzucając, iż wyłączną przyczyną wadliwości instalacji hydraulicznej w lokalu A. P. (1) było dostarczenie przez powoda niewłaściwych materiałów, powinna tą okoliczność udowodnić. Wystarczającej podstawy dla dokonania takich ustaleń faktycznych nie stanowi wskazana przez pozwaną opinia z dnia 24 sierpnia 2011 r. sporządzona przez biegłą sądową M. T. na potrzeby sprawy z powództwa A. P. (1) przeciwko (...) sp. z o.o. Zgodnie z zasadą bezpośredniości wyrażoną w art. 235 § 1 k.p.c. postępowanie dowodowe odbywa się przed sądem orzekającym. Wyłącznie bowiem bezpośredni kontakt sądu orzekającego z podmiotami biorącymi udział w postępowaniu oraz rzeczowymi środkami dowodowymi zapewnia temu organowi możliwość poczynienia odpowiednich spostrzeżeń, istotnych dla oceny wiarygodności i mocy dowodów. Zgodnie z wyrażonym w orzecznictwie poglądem dokonanie przez sąd ustaleń faktycznych na podstawie dowodów, które nie zostały w formalny sposób dopuszczone i przeprowadzone na rozprawie, narusza ogólne reguły postępowania dowodowego w zakresie bezpośredniości, jawności, równości stron i kontradiktoryjności (zob. uzasadnienie wyroku SN z dnia 20 sierpnia 2001 r., I PKN 571/00, OSNP 2003, nr 14, poz. 330). Z uwagi na powyższe, pozwana - wskazując na wiadomości specjalne biegłej oraz jej wiedzę w przedmiocie położonej instalacji hydraulicznej - powinna wnieść o przeprowadzenie dowodu co najmniej z opinii uzupełniającej, choćby ustnej, umożliwiając w ten sposób Sądowi oraz stronom realizację zasady bezpośredniości. Nadto, zauważyć należy, iż przedmiotem wskazanej opinii było jedynie ustalenie, czy wady instalacji centralnego ogrzewania w mieszkaniu A. P. (1) wymagały wymiany całej instalacji, a nadto jaki był koszt takiej wymiany. Okolicznością istotną dla obrony pozwanej było zaś ustalenie przyczyn owej wadliwości, w tym, czy wynikała ona z użycia niewłaściwych materiałów. Jednoznacznych wniosków w tym zakresie ww. opinia nie zawiera.

Zdaniem Sądu Odwoławczego, nawet gdyby przychylić się do stanowiska, iż przyczyną wadliwości instalacji było zastosowanie materiałów o niskiej jakości, to - zgodnie z treścią art. 634 k.c. - obowiązkiem pozwanej było niezwłoczne zawiadomienie powoda o tym, iż dostarczony materiał nie nadaje się do prawidłowego wykonania instalacji, czemu pozwana nie sprostała. W takiej sytuacji przyjmujący zamówienie powinien również powstrzymać się od używania do wykonania dzieła nieprzydatnych (nienadających się do prawidłowego wykonania dzieła) materiałów (tak S. Buczkowski w: System prawa cywilnego, t. III, cz. 2, s. 427; K. Kołakowski w: G. Bieniek, Komentarz, t. II, 2006, s. 182). Zawiadomienie wskazane w art. 634 k.c. może być dokonane w dowolnej formie. W swojej treści powinno jednak zawierać wyjaśnienie przyczyn nieprzydatności dostarczonych materiałów do prawidłowego wykonania dzieła, ewentualnie wskazanie konsekwencji użycia tych materiałów. Zeznań świadka R. H. wynika zaś jedynie i to w sposób ogólnikowy, iż ktoś w imieniu pozwanej zgłaszał prezesowi powodowej spółki, że dostarczony materiał był złej jakości, co powód kazał zignorować i w razie potrzeby zużyć więcej materiałów, czego konsekwencją była późniejsza wymiana poszczególnych elementów.

W kontekście powyższych rozważań, w ocenie Sądu Okręgowego, skarżąca nie wykazała naruszeń, których dopuścić się miał Sąd Rejonowy. Stwierdziwszy to Sąd Odwoławczy nie miał obowiązku ponownego, szczegółowego przytaczania argumentów na rzecz logicznego i zgodnego z zasadami doświadczenia życiowego rozumowania, które było udziałem Sądu Rejonowego, a które Sąd Odwoławczy akceptuje. W tym stanie rzeczy przyjąć należy, iż brak jest wadliwości przy czynieniu ustaleń faktycznych przez Sąd I instancji mogących skutkować nieprawidłową subsumcją prawną. Tym samym polemika z wyrażonym w uzasadnieniu stanowiskiem tego Sądu oraz przedstawione zarzuty apelacji, w ocenie Sądu Okręgowego nie dają podstaw do uwzględnienia zawartych w nich wniosków.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.